

Az akácirtás tapasztalatai a Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzetben

**Harmos Krisztián területfelügyelő
Bükki Nemzeti Park Igazgatóság**

A Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet

7425 ha

**középhegységi- és dombvidéki táji adottság
természetszerű erdők és másodlagos gyepek**

Az akác elterjedése:

- erdőgazdálkodási cél – nagyobb tömbökben
- spontán terjedés – kisebb-nagyobb foltok
- a TK legjelentősebb özönnövénye

Veszélyezteteti:

- a legjelentősebb élőhelyeket (pl. melegkedvelő tölgyesek, bokorerdők, sztyeprétek, félszáraz irtásrétek)
- jelentős fajokat (pl. pannongyík, rablópille)

Az akác visszaszorítása:

- 10 éve folyik, évente több helyszínen
- erdőgazdálkodás (ápolások, nevelővágások, szerkezetátalakításos felújítások)
- gyepterületek kezelése
- kivett területek (pl. bányák) kezelése
- kivitelezés: vállalkozói szerződés, közmunkaprogram

Kezdetben több módszer kipróbálása:

- vágáslap kenés és kéregsebzést követő ecsetelés (Medallon Premium, Garlon 4E) - problémás az optimális kezelési időszakhoz igazodás - kis eredményesség (20-30 %)
- bevált módszerek: törzsinjektálás, permetezés

Törzsinjektálás:

- 5 cm tűátmérőt elérő törzsek
- 100 %-os koncentrációjú Medallon
- erdőkben az elölt fák részben kitermelésre kerültek, részben állva maradtak
- gyepterületeken minden esetben eltávolítottuk a kiszáradt fákat
- területenként kisebb eltéréssel, a kezelt faegyedek 70-90%-a az első kezelést követően elhalt, a sarjképződés minden esetben minimális volt

Permetezés:

- Lontrel 300
- főleg az adott évben levágott egyedek sarjainak kezelésére (kísérleti jelleggel több éves sarjak kezelése)
- a kezelt sarjakat minden esetben eltávolítottuk.
- a zsenge sarjak kezelésével változó, 70-95%-os sikert értünk el, a több éves sarjak kezelésének eredményessége lényegesen kisebb volt.
- több éves visszatéréssel (látszólagos) 100%-os eredményesség is előfordult

- a két módszer kombinációja: injektálást követő évben a sarjak permetezése – fokozott eredményesség
- kezelések ideje: augusztus – szeptember
- fás- és lágyszárú fajok körében nem tapasztaltunk károsodást
- példa: félszáraz irtásréten Lontrel-lel háromszor ismételt sarjkezelés: védett növényfajok (tarka nőszirm, nagy pacsirtafű, csillagőszirózsa) nem károsodtak

Problémák:

- nagy területen, kis akác állományokban megoszló munkák
- vállalkozói munkák hiányos helyszíni ellenőrzése
- ismételt kezelések elmaradása (finanszírozás és munkaerő hiány)
- akác visszaterjedése a szomszédos ingatlanokról
- a kezelések eredményességének és hatásainak hiányos vizsgálata

2014: „Dombvidéki és hegyi rétek kezelése a BNPI területein” c. KEOP pályázat

A tájvédelmi körzet gyepes élőhelyeinek helyreállításában kiemelt szerepet kap az akác visszaszorítása.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!